

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำเนินงานสถานที่ทำงาน น่าอยู่ น่าทำงานให้ประสบความสำเร็จนั้น หลักการดำเนินงานที่สำคัญคือการทำ 5ส ให้ประสบผลสำเร็จเสียก่อน การทำ 5ส คือ สะสาง สะดวก สะอาด สุขลักษณะ และสร้างนิสัย และแนวทางหนึ่งซึ่งช่วยให้องค์กรในต่างด้านๆ เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นก็คือ การพัฒนาทีมงาน และคุณภาพชีวิตของบุคลากรด้วยหลักการ 5ส เนื่องจากกิจกรรม 5ส เป็นก้าวแรกของการบริหารงานไปสู่ผลสำเร็จ การจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในองค์กรด้วยหลักการ 5ส เป็นภารกิจของทุกคนในองค์กร ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของบุคลากรและประสิทธิภาพในการทำงานที่ดี ดังนั้นจะเห็นได้ว่า องค์กรที่มีคุณภาพและประสบความสำเร็จนั้น ส่วนหนึ่งมาจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการดำเนินการจัดกิจกรรม 5ส อย่างจริงจังและต่อเนื่องด้วยความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้าต่อไป (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2552)

อย่างไรก็ตาม สื่อในการเรียนรู้ 5ส ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบแผ่นพับหรือหนังสือทำให้ไม่น่าสนใจและเข้าใจยาก ไม่สามารถช่วยให้เกิดการเรียนรู้แบบมีประสิทธิภาพต้องใช้ระยะเวลาในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ สื่อแบบเดิมๆ ไม่สามารถช่วยกระตุ้นและสร้างความน่าสนใจให้กับผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเบื่อหน่ายที่จะปฏิบัติตาม 5ส

จากที่มาและสภาพปัญหาดังกล่าว คณะผู้จัดทำจึงมีแนวคิดในการศึกษาและพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง “กิจกรรม 5ส ในสถานที่ทำงาน” เพื่อใช้เป็นสื่อในการเรียนรู้และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในสถานที่ทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการนำเสนอด้วยการใช้ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อวิเคราะห์และออกแบบสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง “กิจกรรม 5ส ในสถานที่ทำงาน”
- 1.2.2 เพื่อการพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง “กิจกรรม 5ส ในสถานที่ทำงาน”
- 1.2.3 เพื่อประเมินคุณภาพของสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง “กิจกรรม 5ส ในสถานที่ทำงาน”

1.3 ขอบเขตของโครงการ

1.3.1 ขอบเขตด้านสื่อมัลติมีเดีย นำเสนอในรูปแบบการ์ตูนแอนิเมชัน ประกอบด้วยการใช้ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่

- 1) ความหมายของ 5ส
  - 1.1) เซริ (SEIRI)
  - 1.2) เซตง (SEITON)
  - 1.3) เซโซ (SEISO)
  - 1.4) เซเคทซึ (SEIKETSU)
  - 1.5) ชิทสึเกะ (SHISUKE)
- 2) หลักการทำ 5ส ในสถานที่ทำงาน
  - 2.1) หลักการทำ ส1 สะสาง
    - 2.1.1) วัตถุประสงค์ของการทำสะสาง
    - 2.1.2) เหตุผลในการทำสะสาง
  - 2.2) หลักการทำ ส2 สะดวก
    - 2.2.1) วัตถุประสงค์ของการทำสะดวก
    - 2.2.2) เหตุผลในการทำสะดวก
  - 2.3) หลักการทำ ส3 สะอาด
    - 2.3.1) วัตถุประสงค์ของการทำสะอาด
    - 2.3.2) เหตุผลในการทำสะอาด
  - 2.4) หลักการทำ ส4 สุขลักษณะ
    - 2.4.1) วัตถุประสงค์ของการทำสุขลักษณะ
    - 2.4.2) เหตุผลในการทำสุขลักษณะ

- 2.5) หลักการทำ ส5 สร้างนิสัย
  - 2.5.1) วัตถุประสงค์ของการทำสร้างนิสัย
  - 2.5.2) เหตุผลในการทำสร้างนิสัย
- 3) ประโยชน์ของ 5ส ต่อหน่วยงานในสถานที่ทำงาน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ได้สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง “กิจกรรม 5ส ในสถานที่ทำงาน”
- 1.4.2 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำสื่อมัลติมีเดียรูปแบบสื่อสารประชาสัมพันธ์
- 1.4.3 ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษา กิจกรรม 5ส ในสถานที่ทำงาน
- 1.4.4 ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเรื่องอื่นๆ ต่อไป

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1.5.1 สื่อมัลติมีเดีย หมายถึง สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง “กิจกรรม 5ส ในสถานที่ทำงาน”
- 1.5.2 กิจกรรม 5ส หมายถึง เทคนิควิธีการจัดหรือปรับปรุงสถานที่ทำงานและสภาพการทำงานให้มีความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และสะอาด
- 1.5.3 ผู้รับชม หมายถึง ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป